

Tilsyn sør deler erfaringer med Norsk akkreditering

DRIVING
TRAFIKKSKOLE

Toppmål

Et effektivt, miljøvennlig og trygt transportsystem

En enklere reisehverdag og økt konkurransevne for næringslivet.

Mer for pengene

Effektiv bruk av ny teknologi.

Nullvisjon for drepte og hardt skadde i trafikken.

Bidra til oppfylling av Norges klima- og miljømål

Tilsynssamling med HMS etatene og Statens vegvesen

Hvordan er TK divisjonen organisert?

Vegdirektør

Trafikant og kjøretøy

Divisjon Trafikant og kjøretøy har 7 underenheter:

Styring Trafikant og kjøretøy

Utvikling Trafikant og kjøretøy

Kjøretøy

Trafikant

Utekontroll

Tilsyn

Brukertjenester

Tilsynssamling med HMS etatene og Statens vegvesen

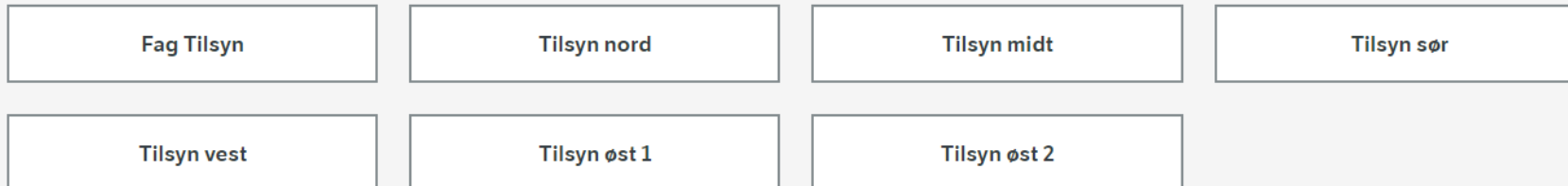

Statens vegvesen

Hvordan er Tilsynsavdelingen organisert?

Tilsyn har 7 underenheter:

Hvordan jobber vi på Tilsynet i Statens vegvesen?

Statens vegvesen

Forskrift om periodisk kontroll av kjøretøy (pkkf) § 8

- Første ledd: *Lokaler og teknisk utstyr skal være egnet til formålet og ha nødvendige tillatelser*
- Andre ledd: *I tillegg til nødvendig håndverktøy skal kontrollorgan ha følgende utstyr, avhengig av hvilke kjøretøytyper som omfattes av kontrollorganets godkjenning*

Teknisk utstyr etter pkkf § 8

- A. **Bremseprøver**
  - B. Kjørebaneløfter
  - C. **Retardasjonsmåler (kontroll av kjøretøy over 3 500kg)**
  - D. **Lyskontrollapparat**
  - E. Pedaljekk (trykkluftsbremser)
  - F. Manometer og mellomstykke (gjelder trykkluftsbremser)
  - G. **Avgassinstrument/måler**
  - H. Lydmåler
  - I. **Røykmåler**
  - J. Datautstyr og programvare
  - K. Tester for drivstofflekkasje (gassdrevende kjøretøy)
  - L. Slitasjetester (gjelder kjøretøy over 3 500kg)
  - M. Utstyr for OBD- avlesning
  - N. Manometer og tilkoblinger for hydraulikk (gjelder traktor)
  - O. Tester for måling av kokepunkt på bremsevæske (bilde)
  - P. Utstyr for funksjonskontroll av påløpsbrems (tilhenger)
- Nødvendig håndverktøy eks: Rusthammer, spak, lykt

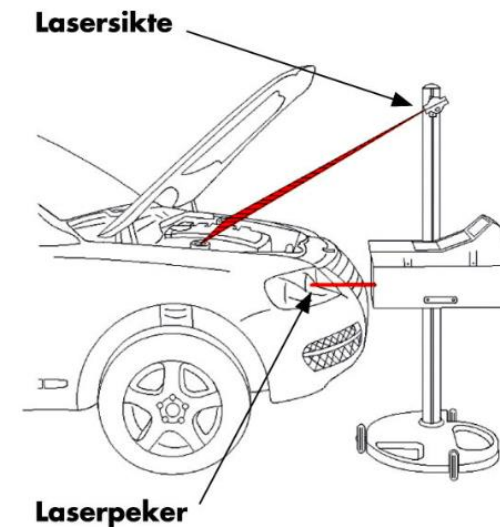
Forskrift om periodisk kontroll av kjøretøy (pkkf) § 8 (forts)

- Tredje ledd: *Kontrollorgan som kun kontrollerer traktorer gis fritak for utstyr i henhold til a, b, d, g, i, l og m.*

Fritak fra a betinger utstyr og område for å utføre retardasjonsmåling og praktisk kontroll av bremsevirkning.

Fritak fra b betinger annet egnet løfteutstyr

- Fjerde ledd: *Teknisk utstyr, inkludert måleinstrumentene, skal brukes og vedlikeholdes etter fabrikantens anvisninger.*

Forskrift om periodisk kontroll av kjøretøy (pkkf) § 8 (forts)

Femte ledd: *Måleinstrumenter i punkt a, c, d, g og i, jf. annet ledd, skal kalibreres ved bruk av akkreditert metode av kalibreringsorgan som er akkreditert etter ISO/IEC-standard 17025*

Kalibreringen skal utføres innenfor følgende måleområde og måleresultatet skal vurderes mot følgende maksimalt tillatte målefeil:

a. Bremsprøver:

- Bruksmessig måleområde og med maksimalt tillatte målefeil i henhold til ISO 21069-1, annekks A.
- Samme maksimalt tillatte målefeil skal også legges til grunn for bremsprøver som ikke er i samsvar med ISO-standard.

b. Retardasjonsmåler

- Måleområde mellom 0 og 8 m/s² og med maksimalt tillatte målefeil $\pm 0,2$ m/s²

c. Lyskontrollapparat

- Bruksmessig måleområde og med maksimalt tillatte målefeil ± 3 mm pr. meter

d. Avgassmåler

- Måleområde og maksimalt tillatte målefeil i samsvar med grenseverdiene angitt i [forskrift om krav til avgassmålere § 24](#) og [§ 26](#), klasse [1](#)

e. Røykgassmåler

- Bruksmessig måleområde og maksimalt tillatte målefeil $\pm 0,3 \text{ m}^{-1}$.

Forskrift om periodisk kontroll av kjøretøy (pkkf) § 8 (forts)

Femte ledd: *Måleinstrumenter i punkt a, c, d, g og i, jf. annet ledd, skal kalibreres ved bruk av akkreditert metode av kalibreringsorgan som er akkreditert etter ISO/IEC-standard 17025*

Kalibreringen skal utføres innenfor følgende måleområde og måleresultatet skal vurderes mot følgende maksimalt tillatte målefeil:

- Kravet til akkreditert kalibreringsorgan er regulert i forskrift om periodisk kontroll av kjøretøy. (ISO/IEC-standard 17025)
- Kalibreringsorganene som er gitt anerkjennelsen som akkreditert kalibreringsorgan kan utføre akkreditert kalibrering til kontrollorgan som er godkjent av Statens vegvesen.
- Kalibreringsorgan utfører en oppgave på vegne av myndighetene for å kvalitetssikre teknisk utstyr.
- Kalibreringsorgan som er akkreditert kalibreringsorgan har derfor et samfunns ansvar. «De» skal sørge for tilnærmet like verdier på godkjente virksomheters tekniske utstyr (konkurransvilkårene blir opprettholdt)

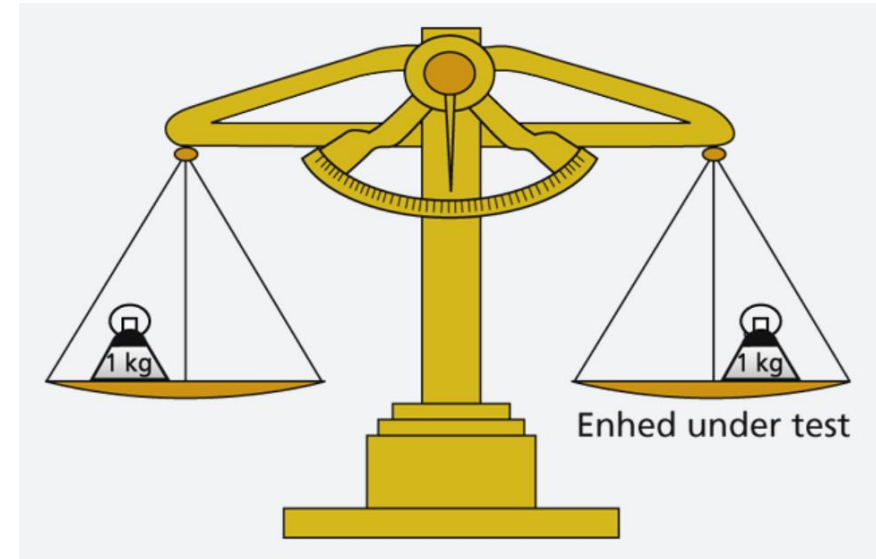
Forskrift om periodisk kontroll av kjøretøy (pkkf) § 8 (forts)

- Sjette ledd: Øvrige måleinstrumenter skal kalibreres ved bruk av anerkjente kalibreringsmetoder.

Kalibreringen skal være sporbar.

- Sjuende ledd: Måleinstrumenter skal etter innregulering og endelig kalibrering oppfylle kravene til maksimalt tillatte målefeil innenfor måleområdene.

Kontrollorgan må ha dokumentasjon som viser at slik kalibrering er utført og at måleinstrumentene er i henhold til kravene til måleområder og maksimalt tillatte målefeil

Har vi utfordringer med høy måleusikkerhet?

- Statens vegvesen forholder seg til at akkreditert kalibreringsorgan dokumenterer at instrumentet tilfredsstiller forskriftens krav.

Når blir bevis kontrollert?

- Kalibreringsbevisene med verdier blir kontrollert ved systemtilsyn
- Statens vegvesen bruker merking på instrumentene som argument for nærmere tilsyn (produkttilsyn)

- **Statens vegvesen har stor tillitt til de akkreditert kalibreringsorganene**

*«Vi opplever også fra tid til annen at vi kommer over kontrollorgan som **ikke** har kalibrert utstyret innenfor tidsfristen. Når da utstyret blir kalibrert og vi mottar dokumentasjon på dette framgår det ikke om det ble avdekket større avvik som førte til at utstyret måtte innreguleres, til eksempel en bremseprøver.*

Dersom det har vært store avvik ved måleresultatene kan dette ha betydning for om kjøretøyene som ble kontrollert i perioden utstyret manglet kalibrering skulle godkjennes eller ikke. Denne informasjonen burde vi hatt i disse tilfellene»

«Når det gjelder selve kalibreringsbevisene er det store forskjeller på hvordan disse er utformet. Ikke like enkelt å tyde om resultatet etter måling er innenfor eller utenfor toleranser. Vi ønsker at det blir en standard knyttet til disse bevisene som er utarbeidet av norsk akkreditering»

«Kalibreringsbevisene er ofte på mange sider og vi må bla en del for å finne ut om utstyret er godkjent eller ikke. Bevisene har nok litt ulikt oppsett fra de ulike kalibreringsorganene. Det hadde derfor vært ønskelig med en standard «forside» som oppsummerer kalibreringen»

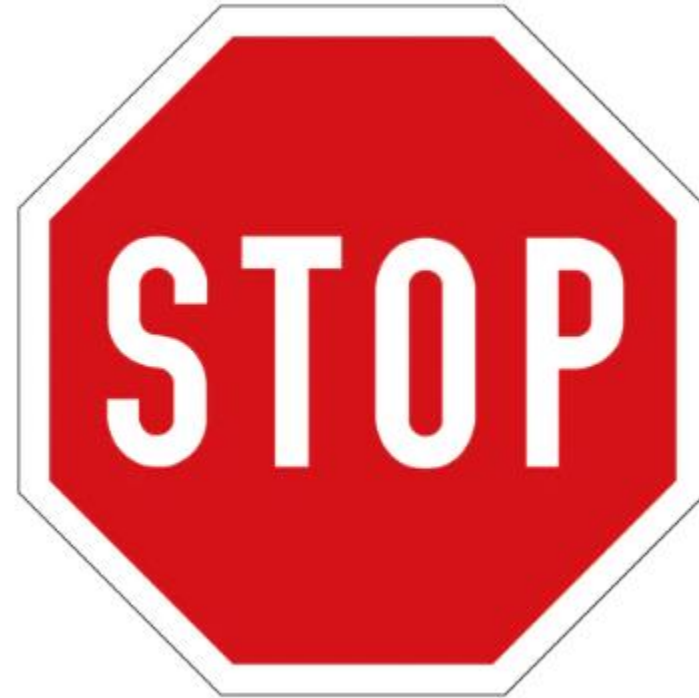
Hva gjør Statens vegvesen når brudd ifm. akkreditert kalibrering avdekkes?

I de tilfeller der Tilsyn avdekker at teknisk utstyr ikke har gyldig kalibrering blir det ofte stans. Statens vegvesen kan deaktivere godkjenningen i sine systemer.

Godkjenningen blir aktivert når gyldig kalibrering er gjennomført.

Statens vegvesen gir en reaksjon i ettertid på bruddet som dette. Det kan være pålegg, advarsel eller tilbakekalling av godkjenningen for en periode.

Videre kan vi følge opp med tvangsmulkt

Saker til diskusjon/ avklaring

- Vi godkjenner kalibreringsbevis fra andre europeiske land. Er det OK?
- Vi stusser over at akkreditert kalibrering er fort gjort.
- Kan vi jobbe tettere sammen på noen måte i tiden framover? Er det noen fordeler med dette?
- Har NA et krav til akseptabel nivå på måleusikkerhet?
- Har NA tilsyn med dem som utøver akkreditert kalibrering?
- Hva tenker dere at vi i Statens vegvesen kan bli mer bevisst på?
- Kan virksomheter kalibrere eget utstyr?

